

Päivitetty 21.1.2025

Kysymyksiä ja vastauksia nitraattiasetuksesta

Tämä dokumentti on julkaistu ym.fi-verkkopalvelussa sivulla [Ympäristö ministeriön hallinnonalan lait, asetukset ja ohjeet](#) > Vesien- ja merensuojelun lainsäädäntö > Maatalouden päästöt vesiin

2 § soveltaminen: Mitä ovat mauste- ja yrttikasvit nitraattiasetuksessa? Sovelletaanko asetusta myös niihin?

Sovelletaan. Mauste- ja yrttikasveihin luetaan muun muassa korianteri, kumina ja sinapit. Mauste- tai lääkekasveihin luetaan muun muassa basilika, etelänarnikki, helokki, iisoppi, kamomillasaunio, kangasajuruoho, kehäkukka, keltakatkero, kesäkynteli, kissanminttu, koiruoho, kultapiisku, liperi, maraljuuri, maurinmalva, maustekirveli, maustemeirami, mintut, mäkikuisma, särmäkuisma, mäkimeirami, niittyhumala, nokkonen. Mauste- ja yrttikasveihin eivät kuitenkaan kuulu kuitunokkonen, punahattu, purasruoho, rakuuna, ratamot, reunuspäivänkakkara, rohtoraunioyrtti, rohtosormustinkukka, rohtovirmajuuri, ryytisalvia, saksankirveli, siänkärsämä, sitruunamelissa, takiaiset, timjami, tuoksuampiaisyrtti, ukontulikukka, rohtotulikukka, unikko, öljyunikko, villasormustinkukka, väinönputki, yrtti-iiso ja lääkepaju, jonka viljelystä on sopimus lääketehaan kanssa.

Sovelletaanko asetusta vanhoihin heinäpaaleihin? Entä sipulijätteeseen tai ylipäättään tilalla syntyneisiin kasviperäisiin jätteisiin, kuten naatteihin? Ovatko ne orgaanisia sivujakeita?

Orgaanisilla sivujakeilla tarkoitetaan maatilamittakaavassa syntyneitä muita orgaanisia jakeita, jotka eivät ole lannoitevalmistelain mukaisia lannoitevalmisteita. Orgaaniset sivujakeet on käsiteltävä lannoitelain mukaisesti, jos niitä luovutetaan tai myydään tilan ulkopuolelle lannoitevalmistekäyttöön. Nitraattiasetuksen mukaan orgaanisia sivujakeita ovat säilörehun puristeneste ja jaloittelualueilta kerätyt valumavedet. Sivujakeille ei ole olemassa hyväksymismenettelyä. Asetusta ei sovelleta vanhoihin heinäpaaleihin, sipulinkuoriin, naatteihin tai muihin kasviperäisiin jätteisiin. Niistä on kuitenkin huolehdittava niin, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumista.

3 § määritelmät: Mitkä kaikki ovat asetuksen mukaisia orgaanisia lannoitevalmisteita?

MMM:n asetuksen 964/2023 liitteen 1 mukaan:

Orgaaninen lannoite koostuu orgaanisesta hiilestä ja ravinteista, jotka ovat biologista alkuperää. Orgaaninen lannoite saa lisäksi sisältää fossiilisista alkuperää olevista materiaaleista turvetta, leonardiittia ja ligniittiä. Orgaanisen lannoitteen on sisällettävä vähintään yhtä primaaria pääravinnetta 1,0 massaprosenttia ja pääravinteiden kokonaispitoisuuden on oltava yhteensä vähintään 2 massaprosenttia. Primaareja pääravinteita ovat typpi, fosfori ja kalium. Kiinteän orgaanisen lannoitteen orgaanisen hiilen pitoisuuden on oltava vähintään 10 massaprosenttia.

Orgaaninen kivennäislannoite sisältää

- yhtä tai useampaa epäorgaanista ainesosaa tai lannoitetta; ja
- yhtä tai useampaa ainesosaa, joka sisältää orgaanista hiiltä ja ravinteita, jotka ovat biologista alkuperää.

Orgaanisen kivennäislannoitteen on sisällettävä vähintään yhtä primaaria pääravinnetta 1,0 massaprosenttia. Primaarien pääravinteiden kokonaispitoisuuden on oltava kiinteässä orgaanisessa kivennäislannoitteessa vähintään 7 massaprosenttia ja nestemäisessä orgaanisessa kivennäislannoitteessa vähintään 5 massaprosenttia. Orgaanisen kivennäislannoitteen typpipitoisuus ammoniumnitraatista laskettuna on oltava alle 16 massaprosenttia. Kiinteän orgaanisen kivennäislannoitteen orgaanisen hiilen pitoisuuden on oltava vähintään 10 massaprosenttia. Kiinteän orgaanisen kivennäislannoitteen jokaisessa fyysisessä yksikössä on oltava ilmoitettu pitoisuus orgaanista hiiltä ja kaikkia ilmoitettuja ravinteita. *Fyysisellä yksiköllä* tarkoitetaan yhtä valmisteeseen muodostavaa osaa kuten rakeita tai pellettejä.

[Ainesosalla \(Ruokaviraston linkki\)](#) tarkoitetaan kaikkia aineita, joita käytetään lannoitevalmisteen valmistukseen, lisätään lannoitevalmisteseen tai muodostuu lannoitevalmisteen valmistuksen yhteydessä. Epäpuhtauksia ei pidetä ainesosana. Ruokavirasto ylläpitää kansallisen lannoitelainsäädännön mukaista ainesosaluetteloa eri ainesosaluokkiin kuuluvista ainesosista.

Kiinteän **orgaanisen maanparannusaineen** orgaanisen hiilen pitoisuus on vähintään 7,5 massaprosenttia ja kuiva-ainepitoisuus vähintään 15 prosenttia. Nestemäisessä orgaanisessa maanparannusaineessa orgaanisen hiilen pitoisuuden on vähintään 2 massaprosenttia tai primaaristen pääravinteiden pitoisuuden yhteensä vähintään 0,2 massaprosenttia.

Massaprosentilla tarkoitetaan ravinteen tai ominaisuuden pitoisuutta koko lannoitevalmisteen massassa, mukaan lukien valmisteeseen sisältämä kosteus.

Mitä on kuituliete? Entä mitä ovat käytetyt sienimöalustat tai turvekasvualustat?

Kuituliete (puukuituliete) on sellaisenaan kateaineena käytettävää puuteollisuuden kuivalietettä, joka ei sisällä ravinteita. Käytetyt sienimöalustat ovat syötävien sienten kasvualustoja ja käytetyt turvekasvualustat ovat kasvihuoneviljelyksen kasvualustoja, joista molemmista on ravinteet hyödynnetty loppuun.

4 § Varastointitilojen, jaloittelualueiden ja ruokinta- ja juottopaikkojen sijoittaminen. Koskevatko etäisyysvaatimukset säilörehuaumojen puristenestesäiliöitä?

Koskevat. Puristeneste on asetuksen tarkoittamaa orgaanista sivujaetta eli orgaanista lannoitevalmistetta.

5 § Lannan varastointi Pitääkö kaikilla tiloilla olla lantala?

Kaikilla eläintiloilla, joilla kertyy lantaa vuodessa yli 25 m³, on oltava vähintään 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle varastointitila (lantala). Sitä vähäisemmät lantamäärät on varastoitava tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla siten, ettei valumia ympäristöön pääse tapahtumaan. Lantalaksi katsotaan kaikki sellaiset lannan varastointitilaksi tarkoitetut rakenteet, jotka ovat vesitiiviitä. Betonisten lantaloiden on oltava rakennettu MMM:n rakentamismääräysten ja – ohjeiden mukaisesti.

Jos lantaa syntyy yli 25 m³ vuodessa, saako sitä kuitenkin varastoida siirtolavalla? Vai mitä tarkoittaa; jos kerrallaan varastoidaan enintään 25 m³ kuivalantaa, voidaan lanta varastoida lantalan sijaan tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla, joka on katoksessa tai joka katetaan peitteellä?

Lantaa saa kiinteän lantalan tai muun vastaavan varastointitilan sijaan varastoida esimerkiksi siirtolavalla, jos tilalla varastoidaan kerrallaan enintään 25 m³ kuivalantaa.

Mihin uudet lantalatilavuudet perustuvat?

Uudet tilavuudet perustuvat Luonnonvarakeskuksen laskemiin tuotantoeläinten erityslukuihin ja keskimääräisiin tietoihin kuivikkeesta ja lannan joukkoon johdetuista pesuvesistä. Uudet tilavuusvaatimukset ilmenevät nitraattiasetuksen liitteestä 1.

Milloin uusia lantalatilavuuksia sovelletaan?

Uusia lannan varastotilavuuksia sovelletaan 1.4.2015 jälkeen vireille tulleisiin lupahakemuksiin.

Jos tilalle rakennetaan uusi lantala vanhan lisäksi, sovelletaanko koko toimintaan uusia tilavuusvaatimuksia?

Ympäristölupaharkinnassa sovelletaan uusia lantalatilavuuksia koko toimintaan.

Pitääkö myös ulkona vuoden ympäri kasvatettavilla naudoilla olla lantala? Jos, niin minkäkokoinen katsotaan riittäväksi?

Pitää olla. Nitraattiasetuksen 12 kk lantalatilavuusvaatimusta ei kuitenkaan voida suoraan soveltaa ympärivuotisesti ulkona kasvatettaviin lajeihin, kuten ylämaankarjaan. Tällöin lantalan vähimmäismitoitus määräytyy tapauskohtaisesti. Tilavuuteen vaikuttavat tilakohtaiset seikat kuten mm. ulkotarha-alueen koko, eläinmäärä ja alueet mistä lantaa voidaan kerätä säännöllisesti.

Pitääkö ulkotarhojen lanta kerätä?

Ulkotarhakasvatuksessa kaiken lannan tarkka kerääminen on mahdotonta. Koska toiminnasta ei kuitenkaan saa aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, on lantaa pyrittävä keräämään säännöllisesti ja huolellisesti etenkin niiltä alueilta, joilla eläimet oleilevat. Ulkotarhan jaloittelualueelle, pysyville ruokinta- ja juottopaikoille kertyvä lanta on aina kerättävä säännöllisesti vuodenajasta riippumatta. Mikäli kerättyä lantaa ei voida suoraan hyödyntää lannoitteena, on kaikki kerätty lanta varastoitava lantalassa tai lantalan sijaan tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla.

Mitä tarkoitetaan varastotilavuutta laskettaessa, että naudoilla, lukuun ottamatta ympärivuotisesti ulkona kasvatettavia lajeja, lannan varastointitilavuudessa voidaan ottaa huomioon enintään neljän kuukauden aikana laitumelle jäävä lanta?

Nitraattiasetuksen pääsääntönä on, että kaikilla eläintiloilla olisi vähintään 12 kk lantamäärää vastaava lantala. Lantalan vaaditusta koosta voidaan kuitenkin poiketa asetuksessa tarkemmin määritellyllä tavalla. Esimerkiksi laidunkausi voidaan ottaa lantalan tilavuudesta vähentävänä huomioon enintään 4 kk ajalta, jos naudat ovat myös yöt ulkona. Jos naudat ovat yöt sisällä, päivät ulkona, voidaan useimmiten huomioida enintään 2 kk. Varastointitilan riittävyttä arvioitaessa voidaan huomioida viljelijöiden yhteiset lantalat ja pihattojen kuivikepohjat sekä se jos viljelijä luovuttaa lantaa toimijalle, joka ottaa sitä vastaan ympäristöluvan mukaisesti.

Ylämaankarjan talvilaitumella on vanha lato, jota eläimet käyttävät sääsuojana. Jos lato on samalla pysyvä ruokintapaikka, tämän pitää olla tiivispohjainen. Mutta jos lato ei ole ruokintapaikka, pitääkö tiivispohjaisuuden vaatimus täytyä tällöin?

Ei tarvitse. Tulee kuitenkin huomata, että ympäristöluvista on usein vaadittu tiivispohjaisuutta myös sääsuojina toimivilta ladoilta ja vastaavilta rakenteilta.

6 ja 8 § orgaanisen lannoitevalmisteen ja kuivalannan vähintään 30 %:n kuiva-ainepitoisuus Mitä tarkoittaa yhteen aumaan sijoittaminen "enintään koko lohkolle". Voiko lohko, jolle auma perustetaan, olla pienempi kuin yksi hehtaari? Katsotaanko viereiseksi lohkoksi sellainen, jossa menee välissä esimerkiksi peltotie?

Yhteen aumaan voidaan sijoittaa enintään koko lohkolle levitettävä määrä lantaa tai orgaanista lannoitevalmistetta. Lohkon koko voi näin ollen olla pienempi kuin hehtaari, jos kyseessä on peruslohko. Viereiseksi lohkoksi katsotaan myös sellainen lohko, jonka välissä menee peltotie, ei kuitenkaan, jos välissä on yleinen tie.

Miten orgaanisen lannoitevalmisteen ja kuivalannan vähintään 30 % kuiva-ainepitoisuus määritellään?

Lanta-analyysi sisältää lannan kuiva-ainepitoisuuden. Lannoitevalmisteeiksi hyväksytyn lannoitteen kuiva-ainepitoisuus ilmenee viimeisestä erää koskevasta tuoteselostuksesta. Kuivalannan riittävän kuiva-ainepitoisuuden voi myös todentaa siten, että puristamalla lannasta ei pitäisi tippua pisaraakaan nestettä. Kuiva-ainepitoisuuden määrittämisessä voidaan käyttää myös erillistä kosteusmittaria, esimerkiksi mitä rehun kosteuden mittaamiseen käytetään.

7 § rakenteelliset vaatimukset Mitä tarkoitetaan kompostin jälkikypsytyksaamalla? Pitääkö jälkikypsytyksauma aina peittää? Entä pitääkö kompostointialustan komposti peittää?

Jälkikypsytyksaamalla tarkoitetaan tiivispohjaisella alustalla kompostoidun kompostin aumaamista siten, että kompostointiprosessi saatetaan pellolla loppuun. Jälkikypsytyksauma pitää aina peittää. Peitteen ei kuitenkaan tarvitse olla tiivis. Se voi olla esim. kompostihuopaa, turvetta tai olkisilppua. Sama koskee kompostia.

Voidaanko lannan varastointitilan mitoituksessa vähentää se, jos lanta viedään pellolle odottamaan levitystä enintään neljän viikon ajaksi?

Ei voida. Lanta voidaan viedä pellolle odottamaan levitystä enintään neljän viikon ajaksi. Neljän viikon aika liittyy lannan levitykseen, ei tilalla syntyvän lannan varastointitilavuuteen.

Mitä tarkoitetaan lannan kuormaamisella?

Kuormaamisella tarkoitetaan lannan tai pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden siirtämistä lantalaan/varastoon tai sieltä pois. Kuormaamisella tarkoitetaan lähinnä koneellista siirtämistä ja kuormaamista erityisesti, jos lanta/orgaaninen lannoitevalmiste on helposti varisevaa tai kyse on isojen määrien siirtelystä. Myös lietteen pumppaaminen kuljetusvaunuun on kuormaamista.

Tarvitaanko etälantalaan kovapohjainen kuormausalusta, jos lantala sijaitsee esimerkiksi keskellä peltoja? Entä koskeeko vaatimus hevostalleja?

Kovapohjainen kuormausalusta on tarkoitettu lantaloihin, kun lantaa kuormataan edellä mainitun mukaisesti. Näin ollen kovapohjainen kuormausalusta on tarpeen etälantaloissa ja hevostallien lantaloissa, jos lantaa siirretään työkoneilla.

Mitä on kovapohjaisuus? Entä mikä on alueen vähimmäiskoko?

Kovapohjainen alusta voi olla esimerkiksi sepeliä tai soraa. Se on perustettu siten, että se kantaa ja kestää työkoneiden painon. Alustalta on voitava kerätä sille varissut tai imeytynyt lanta talteen. Kovapohjaisen alustan vähimmäiskokoa ei ole määritely. Se tarkoittaa kuitenkin aluetta, jolla koneet ja kalustot liikkuvat tai sijaitsevat kuormaamisen aikana.

Voiko kahden hevosen pihaton perustaa maapohjalle?

Ei voi. Eläinsuojan muista pohjarakenteista ei ole nitraattiasetuksessa erikseen säädetty, mutta eläinsuojan sisällä sijaitsevien lantakourujen ja muiden lannan johtamiseen tarkoitettujen rakenteiden tulee olla vesitiiviitä.

Voiko myös tavanomainen tila tehdä kompostin jälkikypsytyksauman vai pitääkö olla luomutila?

Myös tavanomainen tila voi tehdä kompostin jälkikypsytyksauman.

Pitääkö kuivalantalaan aina tulevaisuudessa rakentaa katto, jolla estetään sadevesien pääsy varastointitilaan?

Erillistä kattoa ei välttämättä tarvitse rakentaa, mutta asetuksen mukaan uudet kuivalannan varastointitilat tulee kattaa tai lanta tulee peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään. Kattaminen tarkoittaa tässä kiinteää katetta, kuten kattoa tai katosta tai muuta vastaava rakennetta. Peitteellä tarkoitetaan tiivistä peitettä, joka estää sadeveden joutumisen lantalaan ja, jolta sadevedet voidaan ohjata lantalan ulkopuolelle. Kuivalannan ja kuiva-ainepitoisuudelta sitä vastaavan orgaanisen sivujakeen ja orgaanisen lannoitevalmisteen varastointitila tulee kattaa tai varastoitava aine peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään.

Siirtymäsäännös (16 §):ssä on todettu, että mitä 7 §:n 4 momentissa säädetään varastointitilojen kattamisesta, sovelletaan vain asetuksen voimaantulon jälkeen vireille tuleviin rakentamishankkeisiin. Koskeeko siirtymäsäännös vain kattamista, ei peittämistä?

Siirtymäsäännös koskee myös kuivalannan varastointitilan peittämistä.

Milloin komposti voidaan siirtää jälkikypsytyksaumaan?

Komposti voidaan siirtää jälkikypsytyksaumaan, kun kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 %.

Mitä tarkoitetaan pysyvällä ruokintapaikalla?

Pysyvällä ruokintapaikalla tarkoitetaan jaloittelualueilla, ulkotarhoissa ja laitumilla sijaitsevia ruokintapaikkoja, joilla eläimiä ruokitaan päivittäin ja joiden sijoituspaikka ei laidunkauden aikana muutu. Pysyvällä ruokintapaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa ruokailee useampi eläin.

Millainen katos on riittävä? Koskeeko katevaatimus pysyviä juomapaikkoja?

Katoksen tarkoituksena olisi estää sadevesien pääsy ruokintapaikalle. Katoksen koko voi siten vaihdella riippuen eläinmäärästä ja ruokintapaikan koosta. Katevaatimus ei koske pysyviä juomapaikkoja.

Pitääkö pyöröpaaleissa varastoitavan rehun puristenesteet kerätä talteen?

Asetuksessa on tarkoitettu lähinnä aumoissa varastoitavan rehun puristenesteen talteen ottamista.

Mitä tarkoittaa jaloittelualueiden valumavesien talteenotto?

Asetuksessa tarkoitettu jaloittelualue on sellaista pintamateriaalia tai perustettu siten (tiivispohjaiseksi), että valumavedet on mahdollista kerätä talteen erilliseen säiliöön tai puhdistamoon. Valumavedet voidaan johtaa myös lietesäiliöön. Puhdistamo voi olla esimerkiksi maasuodatin, juurakkopuhdistamo tai muu vastaava, joka toimii tarkoituksenmukaisella tavalla.

8 § lannan varastointi poikkeustilanteessa Mikä katsotaan työtekniiseksi syyksi? Entä mikä muu vastaava syy voi olla kuin kelirikko?

Yleisin työtekniinen syy on keväinen kelirikko, jolloin lanta on ajettava pellolle aumavarastoon jo talvella. Muu vastaava syy voi olla esimerkiksi kestokuivikelannan sisältämä runsas olkimäärä, joka voi joissain tilanteissa estää suoran hyödyntämisen.

Mikä on eläintaudista johtuva hygieeninen syy?

Eläintaudista johtuvalla hygieenisellä syyllä tarkoitetaan eläintautilain (441/2013) mukaan sairautta tai tartuntaa, joka voi siirtyä eläimestä toiseen eläimeen tai ihmiseen. Tautitapauksessa aumavarastoinnin edellytykset arvioi eläinlääkäri.

Voiko lietelantaa varastoida aumassa, jos sen imeyttää turpeeseen?

Lietelantaa voi samoin perustein varastoida aumassa kuten kuivalantaakin, jos lanta on imeytetty turpeeseen ja 30 %:n kuiva-ainepitoisuus täyttyy. Ensisijaisesti poikkeus on kuitenkin tarkoitettu kuivalannan varastointiin.

Voiko auman perustaa koska tahansa?

Asetus mahdollistaa aumavarastojen perustamisen milloin tahansa. Lannan ja orgaanisen lannoitevalmisteen kuiva-ainepitoisuuden on oltava vähintään 30 % ja lannalla on aumavarastoinnille lisäksi oltava työtekniinen tai hygieeninen syy.

Milloin aumavarastoitu lanta on viimeistään hyödynnettävä?

Auma on hyödynnettävä viimeistään vuoden kuluessa sen perustamisesta. Suositeltavaa kuitenkin on, että syksyllä perustettu aumavarasto hyödynnettäisiin keväällä ja, että keväällä perustettu aumavarasto hyödynnettäisiin pellolla sen perustamisvuonna. Näin lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden ravinteet saataisiin parhaiten kasvien käyttöön.

Miten suhtaudutaan hukkakauran hävittämiseen?

Hygieeninen syy tarkoittaa vain eläintautitapauksia. Hukkakauran hävitystä koskevat muut säännöt ja ohjeistukset.

Voiko lantaa vastaanottava tila aumata lantaa?

Lantaa vastaanottavalla tilalla aumaaminen on mahdollista samoista syistä (työtekniinen syy tai hygieeninen syy) kuin tiloilla, joilla lantaa syntyy. Lähtökohta on, että jos lantaa otetaan vastaan ja varastoidaan, säilytetään se lantalassa. Aumaaminen on mahdollista työteknisestä tai hygieenisistä syistä.

Mitä tarkoitetaan auman paikalla? Voiko uuden auman perustaa edellisenä vuonna sijainneen auman viereen? Saako samalle pellolle eri kohtaan perustaa seuraavana vuonna uuden auman?

Auman paikalla tarkoitetaan paikkaa, jolle auma tehdään. Uuden auman voi perustaa edellisvuonna sijainneen auman paikan viereen samalle pellolle. Uuden paikan ei tarvitse olla toisella loholla.

Voiko samaan aumaan lisätä myöhemmin lantaa?

Aumassa voidaan varastoida vain aumausilmoituksen mukainen lantamäärä. Lanta tulee pystyä levittämään sille lohkolle, jolle auma on perustettu.

Mitä on auman pohjalle laitettava nestettä sitova kerros?

Nestettä sitova kerros voi olla turvetta, silputtua olkea tai heinää, haketta, kutteria, sahanpurua yms. Materiaali kannattaa valita kompostin käyttötarkoituksen mukaan. Mikäli kompostia käännetään, on alusaineen määrässä huomioitava, että osa siitä sekoittuu kompostiin.

Käykö kevytpeite lanta-auman peittämiseen?

Käy jos peite estää sadeveden imeytymisen aumaan.

9 § Ilmoitusvelvollisuus Voiko ilmoitus olla vapaamuotoinen vai onko menettelyyn jo olemassa erillinen lomake? Voiko ilmoituksen laatia sähköisesti? Onko ELY-keskuksille tehtävään vuosiraportointiin olemassa yhteenvetolomaketta?

Ilmoitus ei ole vapaamuotoinen vaan siihen täytetään erillinen lomake. Lomake löytyy verkkosivulta:

- [Aumausilmoituslomake \(vesi.fi\)](https://vesi.fi/aumausilmoituslomake)

Lomake löytyy myös ruotsinkielisenä.

Pitääkö ilmoitus tehdä joka vuosi? Riittääkö yksi ilmoitus, jos monta aumaa?

Viljelijä voi tehdä yhden ilmoituksen, joka voi kattaa useamman auman. Ilmoitus on tehtävä kuitenkin joka vuosi uudelleen.

Kumpi tekee aumausilmoituksen lannan vastaanottamisen yhteydessä? Onko se lannan luovuttaja vai lannan vastaanottaja?

Ilmoituksen tekee aina se tila, jonka hallinnassa olevalle pellolle auma tehdään ja jonne lanta levitetään. Kotieläintila, jolla lanta syntyy, tekee ilmoituksen omassa hallinnassaan oleville pelloille tehtävistä aumoista. Lantaa vastaanottava tila tekee ilmoituksen lanta-aumasta hänen hallinnassaan olevilla pelloilla.

Kuka tekee ilmoituksen siinä tapauksessa, että lannassa todetaan olevan salmonellaa ja lanta aumataan lannan vastaanottajan pellolla?

Eläintautitapauksissa aumaamisilmoituksen tekee tila, jolla lanta on syntynyt.

Kumman kunnan ympäristöviranomaiselle aumausilmoitus tehdään, jos tila sijaitsee eri kunnassa mihin auma perustetaan?

Siihen kuntaan missä auma sijaitsee.

10 § lannoitteiden käyttö: Lannoituksessa on otettava huomioon myös maalaji. Miten maalaji määritellään? Pitääkö se analysoida erikseen?

Nitraattiasetuksen mukaisesti lannoituksessa on huomioitava maalaji. Maalaji erotellaan nitraattiasetuksessa luokkiin kivennäismaat ja eloperäiset maat. Eloperäiset maat sisältävät vähinään 20 % orgaanista ainesta. Lisätietoa maalajin määrittämisestä:

- [Viljavuustutkimuksen tulkinta \(pdf, Eurofins Suomi\)](#)

Tarkemman fosforilannoituksen vuoksi valtaosasta peltolohkoista on otettu jossain vaiheessa maanäyte. Maalaji on tavanomaisen viljavuusnäytteen perusanalyysi. Mikäli lohkolta ei ole maalajianalyysia, se on teetettävä akkreditoidussa laboratorioissa.

Saako lantaa ja orgaanista lannoitevalmistetta viedä pellolle jo maaliskuussa odottamaan huhtikuussa tapahtuvaa levitystä?

Ei saa. Lantaa ja orgaanista lannoitevalmistetta saa tätä tarkoitusta varten viedä pellolle vain nitraattiasetuksen salliman levitysjäsen ja -olosuhteiden puitteissa, ellei kyseessä sitten ole lannan aumavarastointi josta tehdään ilmoitus kunnan ympäristöviranomaiselle.

Saako lantaa viedä pellolle huhtikuussa odottamaan levitystä vaikka maa on roudassa tai lumen peittämä?

Ei saa. Lannan levityksen yleiset edellytykset on täyttyvä myös silloin, jos lantaa ajetaan pellolle odottamaan levitystä (mahdollista enintään neljä viikkoa).

Koskeeko vuorokauden muokkausvelvoite myös kesäaikana tehtyä lannoitusta?

Koskee. Pello on muokattava vuorokauden sisällä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levittämisen jälkeen, mikäli em. lannoitteita ei suoraan sijoiteta peltoon. Poikkeuksena on kasvipeitteinen pello, jolle lantaa voi levittää myös pintaan. Kasvipeitteiselle pellolle lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet on levitettävä 15.9 jälkeen sijoittamalla. Mikäli pello pidetään talven yli kasvipeitteisenä, on 15.9. alkaen lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet levitettävä sijoittamalla, ellei kyseessä ole syksyllä kylvettävän kasvin kylvöä edeltävä lannan levitys.

Eikö sama koskisi myös orgaanisia lannoitevalmisteita? Onko lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden hyödyntäminen syksyllä ylipäättään mahdollista vain, jos syksyllä kylvetään jokin kasvi?

Kyllä, sama koskee myös orgaanisia lannoitevalmisteita. Syksyllä voidaan edelleen lannoittaa, vaikka mitään kasvilajia ei kylvettäisikään. Kyseisessä momentissa on vain viitattu kasvipeitteisyyteen ja todettu, että lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet voidaan myös muokata tai pello kyntää ennen esim. syysviljan kylvöä.

Mitä tarkoitetaan peltolohkon osalla? Kuka määrittelee kaltevuuden? Mistä viljelijä tietää onko hänen pelloillaan kaltevia peltolohkon osia?

Peltolohkon osalla tarkoitetaan kaltevan alueen pinta-alaa. Viljelijän avuksi VIPU-palveluun on tuotu ohjeellinen kaltevuusaineisto, josta viljelijä voi katsoa omien lohkojensa kaltevuuden. Kartalla näkyvät kaltevuuskäyrät keltaisella ja yli 15 prosentin kaltevuus punaisella merkinnällä. Mittaustoiminnon avulla viljelijä voi myös mitata aineistosta kaltevan alueen koon. Jos Vipu-palvelu ei ole viljelijällä käytössä, kaltevuus on viljelijän todettava tilatasolla esimerkiksi peruskarttaa apuna käyttäen. Asteina kaltevuus tarkoittaa noin 8,5.

Koskeeko multausvaatimus vain vesistöjen varsilla olevia kaltevia pelloja vai kaikkia pelloja?

Multausvaatimus koskee kaikkia kaltevan pellon osia, ei vain vesistöön rajoittuvia. Peltolohkon osalla tarkoitetaan vähintään 25 aarin (0,25 ha) alaa. Lohkon muoto voi vaihdella.

Sovelletaanko vähintään 15 %:n kaltevilla puutarhaviljelmillä orgaanisten lannoitevalmisteiden multausvaatimusta? Jos, niin miten esimerkiksi luomuomenapuiden lannoittaminen onnistuu?

Nitraattiasetusta sovelletaan myös puutarhatalouden harjoittamiseen. Kyseistä kaltevan pellon 10 §:n 8 momenttia sovelletaan nitraattiasetuksen mukaan pelloilla ja peltolohkoilla ja niiden osilla, mutta ei kuitenkaan alle 25 aarin (0,25 ha) aloilla. Peltoa ei nitraattiasetuksessa ole erikseen määritelty, mutta muussa lainsäädännössä löytyvät määritelmät esimerkiksi pellolle ja pysyville kasveille. Pysyviin kasveihin luetaan kaikki pidempään kuin yli 5 vuotta kasvatettavat puut ja pensaat. Esimerkiksi luomuomenapuut olisivat näitä. Nitraattiasetuksen 10 §:n 8 momenttia ei sovelleta pysyviin kasveihin eli monivuotisten, tässä tapauksessa yli 5- vuotisten puiden ja pensaiden lannoittamiseen, koska ne eivät olisi asetuksen kohdan tarkoittamaa peltoa tai peltolohkon osaa. Näin ollen vähintään 15 % kaltevilla pelloilla kasvatettavat omenapuut voidaan lannoittaa orgaanisella lannoitevalmisteella ilman multausvaatimusta. Muihin kuin pysyviin puutarhakasveihin asetuksen multausvaatimusta kuitenkin sovelletaan.

Pitääkö kasvinviljelytilalla olla lantala, jos vastaanotettua lantaa säilytetään vain neljä viikkoa odottamassa levitystä pellolle?

Jos riittävän lantatilavuuden omaava kotieläintila luovuttaa lantaa esimerkiksi kasvinviljelytilalle, joka levittää lannan peltoon kuukauden sisällä luovutuksesta, ei kasvinviljelytilalta edellytetä tällöin lantalaa. Tarkoituksena kuitenkin on, että lanta levitetäisiin mahdollisimman nopeasti maahan.

Lannan levitys on nyt aina mahdollista myös marraskuussa? Arvioiko viljelijä poikkeuksellisen sääolosuhteen kriteerit? Jos tulee sanktioita, kuka on vastuussa?

Lannan levitys marraskuussa on mahdollista vain poikkeuksellisten sääolosuhteiden aiheuttamasta syystä. Tällaisia olosuhteita oli esimerkiksi vuosina 2006 ja 2012. Poikkeuksellisten sääolosuhteiden kriteerit arvioi viime kädessä viljelijä. Tilanne on tarkoitettu mahdollistamaan lannan levitys vain erityisissä ja harvinaisissa tapauksissa, kun sateisuudesta ja vähäisestä haihdunnasta johtuva peltojen märkyys on estänyt lannan levityksen normaalina lannan levitysaikana. Poikkeuksellisesta lannan levittämisestä on tehtävä ilmoitus kuntaan. Kunta voi ilmoitusta käsitellessään olla yhteydessä alueelliseen ELY-keskukseen.

Voidaanko lannan levitysjasta poiketa ja levittää lantaa marraskuussa, jos maa on luminen tai roudassa?

Ei voida. Lantaa ei saa levittää lumipeitteiseen tai roudassa olevaan maahan.

Onko peltojen kuivuus lokakuussa hyväksyttävä poikkeuksellinen tilanne/syy, joka mahdollista lannan levityksen vielä marraskuussa?

Ei ole. Asetuksen mukainen poikkeusmahdollisuus lannan levitykseen on tarkoitettu vain erityisissä ja harvinaisissa tapauksissa. Poikkeuksellinen sääolosuhde tarkoittaa pitkään jatkuneita runsaita sateita, jotka estävät pellolle menemisen. Kuivuus ei ole sellainen tilanne/syy, jota poikkeusmahdollisuudella tarkoitetaan. Peltovalvonnan osalta on ohjeistettu, että poikkeuksellisen sääolosuhteen todistaminen on viljelijän vastuulla. Jos lantaa on levitetty marraskuussa, on viljelijän jollakin keinolla (kuvat pellolta tms.) osoitettava, että syyslokakuussa oli todella niin poikkeuksellinen olosuhde, ettei pellolle ollut mahdollista mennä.

Mistä lannoitusta koskeva kielto ”viisi metriä lähempänä” vesistöä lasketaan? Koskeeko lannoitusrajoitus myös fosforia?

Etäisyys lasketaan laakeilla kohdilla keskivedenkorkeuden mukaisesta vesirajasta ja jyrkillä kohdilla pellon ja vesistön taitteesta. Lannoitusrajoitus koskee myös fosforia.

Estääkö nitraattiasetus eläinten veteen pääsyn?

Ei estä. Lannoiterajoitukset pellolla eivät estä alueiden laiduntamista. Laidunnus ei siis ole asetuksen tarkoittamaa lannoittamista.

11 § typpimäärät Mitä tarkoitetaan lantaa sisältävillä orgaanisilla lannoitevalmisteilla?

Lantaa sisältävät orgaaniset lannoitevalmisteet ovat sellaisia, joiden tilavuudesta on lantaa enemmän kuin 10 %.

Jos laidunalaan kuuluu sekä peltoa että esimerkiksi metsää, lasketaanko lannoitus pellon osuudelle prosentteina koko alasta?

Metsään jäävän lannan ravinteita ei lasketa laitumen lannoitteeksi. Se voidaan kysymyksen mukaisesti sulkea prosenttiosuutena ulkopuolelle.

12 § lanta-analyysit Kuinka kauan lanta-analyysi on säilytettävä? Entä onko otettava uudet analyysit, mikäli nykyinen analyysi on otettu ennen asetuksen voimaantuloa?

Asetuksessa ei ole säädetty lanta-analyysin säilyttämisaikaa. Suositeltava säilytysaika on vähintään 5 vuotta. On myös hyvä huomioda, että mikäli tila hakee maataloustukia, asiakirjoille on annettu tukiehdoissa säilytysvaatimuksia. Lanta-analyysi on otettava viiden vuoden välein. Vanhaa analyysiä voidaan käyttää niiden voimassaoloajan eli enintään viisi vuotta. Mikäli viimeisin lanta-analyysi on teetetty ennen asetuksen voimaan tuloa 1.4.2015, käytetään puuttuvien tietojen osalta asetuksen taulukkoarvoja.

Miten suhtaudutaan, jos viljelijä ottaa useampia lanta-analyysejä? Voidaanko käyttää keskiarvoja?

Ei voida käyttää. Lähtökohtana on, että analyysi on edustavasti otettu kokoomanäyte.

Pitääkö kaikesta lannasta ottaa analyysi vai onko käytössä jokin lannan vähimmäismäärä?

Lanta-analyysivelvoite koskee tilaa, jolla syntyy tai/ja joka käyttää lantaa lannoitteena suoraan pellolla enemmän kuin 25 m³ vuodessa.

13 § kirjanpitovelvollisuus Millainen kirjanpito vaaditaan? Riittääkö yleinen kirjanpito vai pitääkö olla yksityiskohtaisempi lohkokirjanpito? Mikä on kirjanpidon säilytysaika?

Kirjanpito tulee olla kasvulohkokokoinen. Asetuksessa ei ole säädetty kirjanpidolle säilytysaikaa. Ympäristöministeriö suosittelee säilyttämään kirjanpidon vähintään 5 vuotta.

Liite 1 Mitä taulukon 1 eläinsuojan pesuvesillä tarkoitetaan? Sisältyvätkö maitotilan maitohuoneen pesuvedet niihin?

Pesuvesillä tarkoitetaan kaikkea eläinsuojan toiminnassa syntyviä pesuvesiä, ei kuitenkaan samassa rakennuksessa sijaitsevien sosiaalityötilojen jätevesiä eikä esimerkiksi säilörehun puristenesteitä, jos niitä on tarkoitus johtaa lietesäiliöön. Niiden vaatima mitoitus on aina laskettava erikseen. Pesuvesiin ei myöskään oteta huomioon sadevesiä, vaan niiden vaatima tilavuus on aina laskettava erikseen, kuten liitteen 1 alussa on ohjeistettu. Mikäli varastointitilaa ei ole katettu siten, että sadevedet voidaan johtaa pois. Pesuvedet sisältävät aina myös maidon keruuputkiston ja tilatankin tms. pesuvedet eli maitohuoneen/lypsyaseman/robotin/putkiston pesussa syntyvät jätevedet. Jos maitotila on korkeatuottainen (yli 8 500 kg/vuodessa), voidaan edellyttää myös taulukkoa suurempia varastotilavuuksia, jolloin myös esimerkiksi pesuvesien määrä voi olla keskimääräisiä tilavuusohjeita enemmän.

Miten siipikarjatilojen pesuvedet on huomioitu lannan varastointitilavuusvaatimuksessa?

Siipikarjatilojen lantalatilavuudet (liite 1) eivät sisällä pesuvesiä. Mitoituksesta on ohjeistettu kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeessa.

Mitä taulukon 1 karitsojen ja kilien lantamäärillä tarkoitetaan?

Taulukon mukaan karitsat ja kilit 3-9 kk tuottaa lantaa 1,3 m³/v, karitsat ja kilit 6-9 kk 0,6 m³/v. Taulukossa viitataan karitsojen ja kilien osalta kasvatuseriin. Karitsat ja kilit, joita kasvatetaan 6 kk erilliskasvatuksessa (ikäluokka 3-9 kk) ja niitä kasvatetaan kaksi kasvatuserää vuodessa, lasketaan tuottavan saman verran lantaa kuin lammas + karitsa yhteensä, eli 1,3 m³/v. Karitsat ja kilit, joita

kasvatetaan 3 kk erilliskasvatuksessa (ikäluokka 6-9 kk) ja kaksi kasvatuserää vuodessa, lasketaan tuottavan 0,6 m³ lantaa/vuosi.